
COLOCVIUL
DE ADMITERE LA GRADUL DIDACTIC I
seria 2024 – 2026

Specializarea: ISTORIE

I. TEMATICĂ ȘI BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

II. TITLURI ORIENTATIVE PENTRU LUCRĂRILE METODICO-ȘTIINȚIFICE DE GRADUL DIDACTIC I

III. COORDONATORI ȘTIINȚIFICI

I. TEMATICĂ ȘI BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

1. METODOLOGIA CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE, PSIHOPEDAGOGICE ȘI METODICE, TEHNICA ELABORĂRII UNEI LUCRĂRI METODICO-ȘTIINȚIFICE

Tematică:

- **Cercetarea educațională.** Delimitări conceptuale, scopul și specificul cercetării educaționale. Tipuri de cercetări educaționale: cercetări calitative și cantitative ; cercetări observaționale și cercetări experimentale; cercetări teoretico-fundamentale și cercetări practic-aplicative; cercetări integrative. Interdependența tipurilor de cercetări.
- **Etapele cercetării educaționale.** a) Etapa pregătitoare: definirea problemei, documentarea, formularea ipotezei și a obiectivelor cercetării, stabilirea metodologiei, elaborarea proiectului de cercetare; b) Etapa desfășurării cercetării: aplicarea proiectului anterior conceput, înregistrarea și acumularea datelor cercetării; c) Finalizarea, elaborarea concluziilor, valorificarea rezultatelor: prelucrarea și interpretarea datelor, elaborarea concluziilor cercetării, valorificarea cercetării prin elaborarea unor lucrări științifico-metodice și prin implementarea inovațiilor în școală.
- **Ipoteza, obiectivele, eșantionarea și sistemul metodelor de cercetare educațională:**
 - a) Metode de colectare a datelor: observația, experimentul pedagogic, ancheta prin chestionar și prin interviu , metoda scârilor de opinii și atitudini, metoda analizei documentelor școlare, metoda analizei produselor activității școlare, testele psihopedagogice, metoda interevaluării elevilor, studiul de caz, tehnici sociometrice;
 - b) Metode acționale sau de intervenție : experimentul pedagogic;
 - c) Metode de prelucrare, interpretare și prezentare a datelor cercetării. Specificul măsurării în cercetarea pedagogică. Tabelul de rezultate. Reprezentări grafice. Indici statistici.

Bibliografie:

1. Alecu, S., „*Metodologia cercetării educaționale*”, Ed. Fundației Univ. „Dunărea de Jos” Galați, 2005;
2. Barna A., Antohe, G., „*Cercetarea pedagogică*” în „Curs de Pedagogie. Teoria instruirii și evaluării.” Editura Istru, Galați, 2003;
3. Băban, A., *Metodologia cercetării calitative*, Editura Presa Universitară Clujeană, ClujNapoca, 2002;
4. Barr, R. and Tagg, J., “*From Teaching to Learning: A New Paradigm for Undergraduate Education*,” *Change*. November/December, p. 13-25, 1995.
5. Bocoș, M., *Cercetarea pedagogică. Suporturi teoretice și metodologice*, Ediția a II-a, Editura
6. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2003.
7. Chelcea, S., „*Un secol de cercetări psihosociologice*”, Ed. Polirom, Iași, 2002;
8. Cerghit, L., „*Etapele unei cercetări științifico - pedagogice*”, în *Revista de pedagogie* nr. 2/1989;
9. Cucuș, C., *Psihopedagogie pentru examenele de definitivat și grade didactice*, Editura Polirom, Iași, 1998
10. Cristea, S., „*Dicționar de termeni pedagogici*”, București: EDP, 2004;
11. De Singly, Francois, ș.a „*Ancheta și metodele ei*”, Ed. Polirom, Iași, 1998;
12. Drăgan, L., Nicola, I., „*Cercetarea psihopedagogică*”, Ed, Tipomur, 1993;
13. Iluț, P., „*Abordarea calitativă a sociumanului*”, Ed. Polirom, Iași, 1997;
14. Ionescu, M.(coord) “*Educația și dinamica ei*”, Ed. Tribuna Invățământului, Buc,1998;
15. King, G. et.al., „*Fundamentele cercetării sociale*” Polirom, Iași. 2000;
16. Lăcătuș, M. L., *Învățământul preuniversitar și educația economică*, Ed. ASE, București, 2009
17. Muster, D., „*Metodologia cercetării în educație și învățământ*”, Ed Litera, 1985;
18. Nicola, I., „*Tratat de pedagogie școlară*”, Ed. Aramis, București, 2004;
19. Planchard, E., „*Cercetarea în pedagogie*”, E.D.P. București, 1980;

20. Popenici, S., *Pedagogie alternativă*, Editura Polirom, Iași, 2001
21. Potolea Dan (coord.), Ioan Neacșu (coord.), Romiță B. Iucu (coord.), Ion-Ovidiu Pânișoară (coord.), „*Pregătirea psihopedagogică. Manual pentru definitivat și gradul didactic II*”, Ed. Polirom, 2008
22. Radu, I., ș.a., „*Metodologia psihologică și analiza datelor*”, Ed. Sincron, 1993;
23. Rotariu, T., (coord.), ș.a., „*Metode statistice aplicate în științele sociale*”, Polirom, Iași. 1999.
24. Singer A. J., *Teaching to Learn, Learning to Teach*, Lawrence Erlbaum Associates, Publishers, Mahwah, New Jersey London, 2003
25. Vlăsceanu, L., „*Metodologia cercetării sociologice*”, Ed. Științifică și Enciclopedică, Buc. 1982

2. DOMENIUL DE SPECIALITATE ȘI DIDACTICA ACESTUIA

Tematică de specialitate¹:

1. Preistoria în spațiul românesc - trăsături definitorii, culturi neolitice, epoca bronzului, procesul de indoeuropenizare.
2. Geții și dacii - structuri economice și social-politice.
3. Dacia în epoca romană - romanizarea spațiului daco - moesic, romanitate și creștinism, administrația română în provincia Dacia.
4. Etnogeneza - apariția popoarelor romanice și a limbilor romanice pe plan european, cazul românesc; originile și continuitatea românilor din perspectiva istoriografiei românești.
5. Modele de organizare politică în Grecia antică: constituirea polisului grec; statul spartan; tirania; democrația ateniană; Atena în epoca lui Pericle; imperiul maritim atenian.
6. Alexandru cel Mare și regalitatea elenistică.
7. Statul roman: republica; principatul; imperiul.
8. Geneza și organizarea statelor medievale românești: structuri politice în secolele IX-XIII; constituirea statelor medievale; instituțiile statului medieval - Domnia, Biserica, organizarea militară, Adunările de stări.
9. Țările Române în context internațional (secolele XIV-XVI): voievozii români în cruciada târzie.
10. Cultură și spiritualitate în Țările Române (sec. XVI-XVII): Reforma religioasă și Ortodoxia; Renașterea și Umanismul.
11. Occidentul și Orientul: două modele diferite de evoluție politică și social-economică (secolele al V-lea - al VII-lea).
12. Avântul Occidentului medieval (secolele al X-lea - al XIV-lea): structuri economico-sociale și instituționale, vasalitatea și feudul; monarhia și procesul de centralizare teritorială, instituțională și politică); orașul medieval european.
13. Ipostaze ale universalismului medieval: Papalitatea și Imperiul; Cruciadele.
14. Mentalități și viață cotidiană în evul mediu (imaginea și simbolurile, familia și condiția elementului feminin).
15. Geneza capitalismului și tranziția spre modernitate: Marile descoperiri geografice; Renașterea; Reforma.
16. Țările Române în secolul al XVIII-lea și în prima jumătate a secolului al XIX-lea: Problema Orientală; transformări economice și social-politice; reformismul - fanarioții și iluminismul; Regulamentele Organice și reformele domnilor regulamentari.
17. Constituirea României moderne: revoluția română de la 1848; constituirea și organizarea statului național - Unirea din 1859; reformele lui Al. I. Cuza; Constituția din 1866; cucerirea independenței de Stat.
18. Stat, societate și cultură în România modernă (1866-1914): Monarhia; Parlamentul; formarea și evoluția partidelor politice; activitatea guvernamentală; românii din afara granițelor; situația internațională și politica externă a României în perioada amintită; curente de idei privind formarea civilizației române moderne; viața economică și transformările sociale; cultura și viața cotidiană.

¹ Candidatul va trebui să dovedească cunoașterea uneia dintre aceste teme, temă ce corespunde problematicii de specialitate care urmează a fi tratată în propunerea de titlu a lucrării de grad I.

19. Geneza lumii moderne: monarhiile absolutiste; modelul politic britanic și nașterea democrației americane; civilizația europeană.
20. Europa în perioada 1789-1849: revoluția franceză, nașterea ideologiilor moderne, revoluțiile din Europa.
21. Europa și lumea la cumpăna secolelor: relațiile internaționale, primul război mondial.
22. Unirea din 1918: etapele Unirii; recunoașterea internațională a Unirii.
23. România interbelică: integrarea provinciilor românești; Constituția din 1923; sistemul politic (Parlamentul, Monarhia, partidele, guvernele); statutul minorităților; reforme instituționale, sociale și politice.
24. România în timpul celui de-al doilea război mondial: de la regimul democratic la regimul autoritar și de dictatură; participarea la războiul antisovietic; răsturnarea regimului Antonescu; participarea României la război alături de Națiunile Unite.
25. România sub regimul comunist: impunerea modelului sovietic (1945-1958); „naționalizarea” comunismului și destinderea internă (1959-1970); regimul Ceaușescu, viața intelectuală, ideologie și politici culturale.
26. Transformări politice, economice și sociale în România după 1989.
27. Democrație și totalitarism în perioada interbelică.

Bibliografie:

1. Bărbulescu, M., et. al., *Istoria României*, București, 1998;
2. Berstein, Serge, Milza, P., *Istoria Europei*, vol. III-IV, Institutul European, Iasi, 1998;
3. Carpentier, Jean, Fr. Lebrun, (coord.), *Istoria Europei*, București, 1997.
4. Ciachir, Nicolae, *Istoria modernă universală*, vol I (1642-1789) – vol. II (1789-1919), București, 1998.
5. Hitchins, Keith, *Români. 1774 - 1866*, București, 1996;
6. Idem, *România. 1866 - 1947*, București, 1996;
7. *Istoria Românilor*, vol. I-VIII, București, 2001-2003.
8. Le Goff, Jaques, *Civilizația Occidentului medieval*, București, 1970
9. Manolescu, Radu, *Istoria medie universală*, București, 1980
10. Mommsen, Theodor, *Istoria romană I-IV*, București 1987-1991
11. Piatkowski, Adelina, *Istoria Greciei Antice*, București 1993;
12. Platon, Gheorghe, *Istoria moderna a României*, București, 1985
13. Scurtu, Ioan, Gheorghe Buzatu, *Istoria românilor în secolul XX, 1918-1948*, București, 1998;

Tematică didactică aferentă specialității:

1. Finalitățile educaționale în contextul actual al reformei sistemului de învățământ. Statutul și rolul disciplinei „Istorie” în educația din învățământul preuniversitar. Obiectivele predării-învățării la disciplina „Istorie”; formarea competențelor generale și a celor specifice.
2. Specificul implementării curriculumului școlar la disciplina „Istorie” în învățământul preuniversitar. Selectarea și utilizarea creativă, interdisciplinară a conținuturilor în activitățile instructiv-educative.
3. Proiectarea, realizarea și evaluarea demersurilor didactice la disciplina „Istorie” din perspectiva unui învățământ centrat pe elev. Formarea gândirii critice, reflexive, autonome; raportul dintre asimilarea cunoștințelor și formarea competențelor.
4. Specificul strategiilor didactice utilizate în predarea-învățarea-evaluarea disciplinei „Istorie”: metode și procedee, forme de organizare, mijloace de învățământ. Standarde și criterii de evaluare a eficienței activităților instructiv-educative din domeniul „Istorie”.

Bibliografie:

1. Cerghit, I., (coord) „Prelegeri pedagogice, Ed. Polirom, Iași, 2001;

2. Cosmovici, A., Iacob, L., „Psihologie școlară”, Ed. Polirom, Iași, 1998;
3. Cristea, S., „Dicționar de termeni pedagogici”, București, EDP, 1998
4. Cucos, C., (coord.) „Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice”, Ed. Polirom, Iași 1998
5. Ionescu, M., „Didactica modernă”, Ed. Dacia, Cluj- Napoca, 2001;
6. Neacșu, I., „Instruire și învățare”, E.D.P., București, 1999
7. Iucu, R., „Instruirea școlară. Perspective teoretice și aplicative.”, Ed. Polirom, Iași, 2001;
8. Nicola, I., „Tratat de pedagogie școlară”, E.D.P., Buc, 2000
9. Potolea, D, (coord.), Neacsu, I, (coord.), Iucu, R., (coord.), Panisoara, O., (coord.) „Pregătirea psihopedagogică – manual pentru definitivat și gradul didactic II”, Ed. Polirom, Iași, 2008
10. Radu I. T., „Evaluarea în procesul didactic.” București, EDP. 1999
11. Stoica, A., (coord), „Evaluarea curentă și examenele”, Ghid pentru profesori, SNEEA, 2001;
12. *** Curriculum național pentru învățământul obligatoriu; Cadru de referință M.E.N.;
13. *** Programele analitice și metodicile de specialitate.
14. *** Ghidurile metodice pentru programele școlare MEC; Consiliul Național pentru Curriculum
15. Ene, Elena ș. a., *Metodica predării istoriei României*, E.D.P., București, 1983;
16. Fezeleu, Călin, *Didactica Istoriei*, Presa universitară clujeană, Cluj-Napoca, 2000,
17. Ioniță, Gh. I., *Metodica predării istoriei*, Ed. Universității din București, 1997;
18. Păun, Ștefan, *Didactica istoriei*, Editura Corint, București, 2003;
19. Popa, I. R., *Metodica predării istoriei în învățământul preuniversitar*, Ed., Gheorghe Alexandru”, Craiova, 1999.
20. Singer, M. (coord.), *Ghid metodologic pentru aplicarea programelor de Istorie, clasele IV-VIII*, Buc, 2001;
21. Singer, M. (coord. proiect), *Ghid metodologic pentru aplicarea programelor școlare din aria curriculară „Om și societate” învățământ liceal*, București, 2001;
22. Tănăsă, Gheorghe, *Metodica predării-învățării istoriei în școală*, Ed. „Spiru Haret”, Iași, 1997;
23. Oțet E (coord) „*Ghid de evaluare pentru științe socic-umane*”, SNEE, Ed Pro Gnosis, București.

II. TITLURI ORIENTATIVE PENTRU LUCRĂRILE METODICO-ȘTIINȚIFICE DE GRADUL DIDACTIC I

- Impactul formativ-educativ al problemei etnogenezei românești reflectată în manualele școlare
- Valorificarea instructiv-educativă a studiului rezistenței politice a Țărilor Române în contextul internațional al secolelor XIV-XVI
- Valențe instructiv-educative ale evoluției mentalităților și a aspectelor de viață cotidiană din Europa secolului al XVIII-lea
- Valorificarea instructiv-educativă a studiului despre comunism și impactul negativ al acestuia asupra societății românești
- Importanța formativ-educativă a Unirii din 1918.

III. COORDONATORI ȘTIINȚIFICI

Prof. univ. dr. Arthur Tuluș
 Prof. univ. dr. George Enache
 Prof. univ. dr. Silviu Lupașcu
 Prof. univ. dr. Cristian Apetrei
 Conf. univ. dr. Denisia Liușnea

Conf. univ. dr. Cristian Sandache
Lect. univ. dr. Decebal Nedu
Lect. univ. dr. Ovidiu Cotoi